

Tartu Ülikooli raamatukogu raamatukogunduse kabineti
käsikogu kataloogid ja artiklite kartoteegid (koostatud aastatel 1969-1999)
Infoleht kataloogidele nr 64 ja 65¹ ja artiklite kartoteekidele

Kataloogide/kartoteekide ülesanne

TÜ raamatukogu raamatukogunduse kabineti käsikogu kataloogide/kartoteekide ülesandeks oli peegeldada raamatukogus olevat raamatukogundusalast kirjandust ning anda informatsiooni nii välismaistes kui ka eesti ajakirjades ilmunud raamatukogunduslikku teemat käsitlevatest artiklitest. Kataloogidel oli oluline roll raamatukogu töötajatele erialase kirjanduse tutvustamisel. Katalooge/kartoteeke koostasid metoodikaosakonna, hiljem teadusosakonna töötajad aastatel 1969-1999.

Suurus

Raamatukogunduse kabineti käsikogu kataloogisüsteem koosnes 3 kataloogist ja 3 artiklite kartoteegist ja asus 29 kataloogikastis. Süsteemi kuulus :

3 tähestikkataloogi :

- a) eesti ja võõrkeelse (va vene keel) kirjanduse tähestikkataloog – 1 kataloogikast
- b) venekeelse kirjanduse tähestikkataloog – 2 kataloogikasti
- c) perioodika tähestikkataloog – 1 kataloogikastis umbes 250 kaarti

süstemaatiline kataloog – 1 kataloogikast

3 artiklite kartoteeki :

- a) välisajakirjades ilmunud artiklite märksõnakartoteek (1970-1975) – 19 kataloogikasti
- b) artiklite märksõnakartoteek (1989-1999?) – 2 kataloogikasti
- c) artiklite süstemaatiline kartoteek (1970-1988?) – 3 kataloogikasti

Sisu

TÄHESTIKKATALOOGID kajastasid TÜ raamatukogus olevat raamatukogundusalast kirjandust: raamatuid ja jätkväljaannetes ilmunud monograafiaid, muuhulgas ka inventariseerimata ja põhikogu kataloogides peegeldamata brošüüre. Eraldi oli koostatud eesti- + võõrkeelse kirjanduse (va vene keel) tähestikkataloog (1 kast), venekeelse kirjanduse tähestikkataloog (2 kasti) ning väiksemahuline (u 250 kaarti) perioodika tähestikkataloog, kus eraldi alfabeedis olid eesti-, vene- ning muuvõõrkeelsed kirjed.

SÜSTEMAATILINE KATALOOG (1 kast) oli üles ehitatud kümnendliigituse tabelite alusel ja kirjandus kajastus vastavates rubriikides. Rubriigisiselt oli eraldi alfabeet eesti-, vene- ja muuvõõrkeelse kirjanduse jaoks.

VÄLISAJAKIRJADES ILMUNUD ARTIKLITE MÄRKSÕNAKARTOTEK (1970-1975), (19 kasti) peegeldas välisajakirjades, aga osaliselt ka artiklikogumikes ja konverentsikogumikes ilmunud võõrkeelseid raamatukogundusalaseid artikleid. Iga märksõnarubriigi piires olid kirjed grupeeritud ilmumisaastate järgi (aastad 1970-1975).

ARTIKLITE MÄRKSÕNAKARTOTEK (1989-1998?), viimane aasta küsitav, kuna kusagil seda fikseeritud pole, visuaalsel vaatlusel oli kartoteegis kõige viimane ilmumisaasta 1998), (2 kasti) peegeldas ajakirjades, aga osaliselt ka artiklikogumikes ja konverentsikogumikes ilmunud raamatukogundusalaseid artikleid. Põhiliselt pärinesid selle kartoteegi artiklite

¹TRÜ Teadusliku Raamatukogu kataloogisüsteemi juht. Tartu, 1988

kirjed välisajakirjadest, aga kajastus ka eestikeelseid artikleid. Aastate kaupa grupeerimist selles kartoteegis ei rakendatud. Kasutusel olid ka uued ja ajakohasemad märksõnad.

ARTIKLITE SÜSTEMAATILINE KARTOTEEK (1969-1988?) – kartoteegi ajaline määratlus baseerub kirjete visuaalsel vaatlusel), (3 kasti) sisaldas kirjeid raamatukoguteemaliste artiklite kohta, mis ilmunud nii välis- kui ka eesti ajakirjades ning artiklikogumikes. See kartoteek oli samuti üles ehitatud kümnendliigituse süsteemi alusel. Rubriigisiselt oli eraldi alfabeet eesti-, vene- ja muuvõõrkeelse kirjanduse jaoks.

Kirje

Enamasti olid tähestikkataloogide ja süstemaatilise kataloogi kirjetel kõik vajalikud andmed: autor(id), pealkiri, ilmumiskoht, kirjastus, ilmumisaasta ja lehekülgede arv. Kui väljaanne asus põhifondis, siis oli kirjekaardil vaid põhifondi kohaviit (näiteks: 1 I A-2009). Kui väljaanne asus vaid raamatukogunduse kabinetis, siis oli kirje kaardil selle kogu ajutine kohaviit (näiteks: M : 1618, M : 173). Nii tähestikkataloogis kui ka süstemaatilises kataloogis oli kohaviitade alla enamasti lisatud ka UDK indeks (näiteks: 025.4, 02(063)). Tähestikkataloogis oli enamusel kirjekaartidel kaardi paremas allääres ka raamatu inventarinumber (näiteks: 2/99307, 3/96579, 1/299610). Artiklite kartoteekide kirjetel oli mõnel juhul (kui see perioodikaväljaanne meie raamatukogus leidus) perioodikaväljaande kohaviit.

Leidumus ESTERis

Kataloogikirjete leidumus ESTERis on osaline ja juhuslik.

Kataloogi säilitamisotsus

Kaart- ja sedelkataloogide säilitamise töögrupi 21.04.2015. a koosolekul otsustati, et endise raamatukogunduse kabineti käsikogu kataloogid ja kartoteegid ei kuulu alalisele säilitamisele. Enne likvideerimisotsust soovitati neid pakkuda TÜ infoteaduse õppetoolile, et nad soovi korral hoiaksid neid kui õppematerjali enda juures. Kuna infoteaduse õppetool (pöörduti lektor M. Põldaasi poole) ei pidanud ruumipuuduse tõttu võimalikuks katalooge/kartoteeke endale võtta, siis jäädi 7.10.2015. a koosolekul juba olemasoleva otsuse juurde, et kataloogidest ja kartoteekidest koostatakse 1 ühine infoleht ja säilitatakse 5 näidiskasti (tähestikkataloogidest 1, süstemaatilise kataloogist 1 ja kolmest artiklite kartoteegist igast 1 näidiskast) kataloogide säilitamise ruumis. Neid on võimalus ka raamatukogunduse tudengitel oma õppetöös kasutada.

Infolehe koostaja: Kaja Kruus, november 2015